

Afspraken en Landelijke Monitor

Het verminderen van niet-gepaste artroscopieën en MRI's bij degeneratieve knieën bij patiënten van 50 jaar en ouder zonder slotklachten

DoL-R1-006 en VK-ORT-003 en ZZ-ART-001

30 januari 2025

Inhoudsopgave

Spiegelinformatie voor gepast gebruik door het verminderen van artroscopieën en MRI's bij degeneratieve knieën bij patienten van 50 jaar en ouder zonder slotklachten	3
Inleiding	3
Proces totstandkoming spiegelinformatie: Uniforme Data Definitie	3
Uitkomsten spiegelinformatie: de Landelijke Monitor	3
Het verminderen van artroscopieën en MRI's door de jaren heen	4
Praktijkvariatie en implementatiegraad zorgaanbieder artroscopieën, MRI's en röntgen	5
Gemaakte afspraken tussen alle partijen	12

Spiegelinformatie voor gepast gebruik door het verminderen van artroscopieën en MRI's bij degeneratieve knieën bij patiënten van 50 jaar en ouder zonder slotklachten

Inleiding

Voor de volgende drie onderwerpen van de implementatieagenda van het programma Zorgevaluatie & Gepast Gebruik (ZE&GG) is er spiegelinformatie ontwikkeld. Er zijn afspraken gemaakt tussen de partijen van het Hoofdlijnenakkoord Medische Specialistische Zorg om gepast gebruik met betrekking tot deze drie onderwerpen nog verder te verbeteren:

- DoL-R1-006: Het verminderen van niet-gepaste artroscopieën en MRI's bij degeneratieve knieën bij patiënten van 50 jaar en ouder zonder slotklachten.
- VK-OR-003: Geen artroscopie en geen MRI bij degeneratieve knieën zonder slotklachten.
- ZZ-ART-001: Bij patiënten met knie- of heupartrose wordt vaak een röntgenfoto of MRI gemaakt en regelmatig ook een artroscopie of punctie gedaan voor de diagnostiek van artrose, terwijl dit volgens de richtlijnen alleen bij uitzondering noodzakelijk is. Daardoor lopen patiënten risico's op schade door röntgenstraling of operatiecomplicaties.

Deze drie onderwerpen zijn samengevat onder de naam: *Het verminderen van artroscopieën en MRI's bij degeneratieve knieën bij patiënten van 50 jaar en ouder zonder slotklachten*. Hieronder wordt toegelicht hoe de spiegelinformatie tot stand gekomen is, wat het landelijk beeld is en tot slot wat de gemaakte afspraken zijn en op welke wijze de veldpartijen daarmee aan de slag gaan.

Proces totstandkoming spiegelinformatie: Uniforme Data Definitie

Een expertteam bestaande uit medisch specialisten aangedragen door de betreffende Wetenschappelijke Vereniging(en) en medisch adviseurs van de zorgverzekeraars en, waar relevant, ook van het Zorginstituut, ontwikkelen een Uniforme Data Definitie (UDD). Hierbij zijn ook alle datapartijen die hun bestaande datadefinities hebben gedeeld betrokken. De landelijke datasets van DHD en Vektis worden gebruikt om de spiegelinformatie te ontwikkelen en deze twee partijen fungeren tevens als de data-analisten.

Uitkomsten spiegelinformatie: de Landelijke Monitor

De landelijke monitor bestaat uit inzicht in de ontwikkeling van de implementatie van dit onderwerp door de tijd heen en een overzicht van de praktijkvariatie en de implementatiegraad per zorgaanbieder. Voor specifieke toelichting hoe de Landelijke Monitor tot stand is gekomen zie

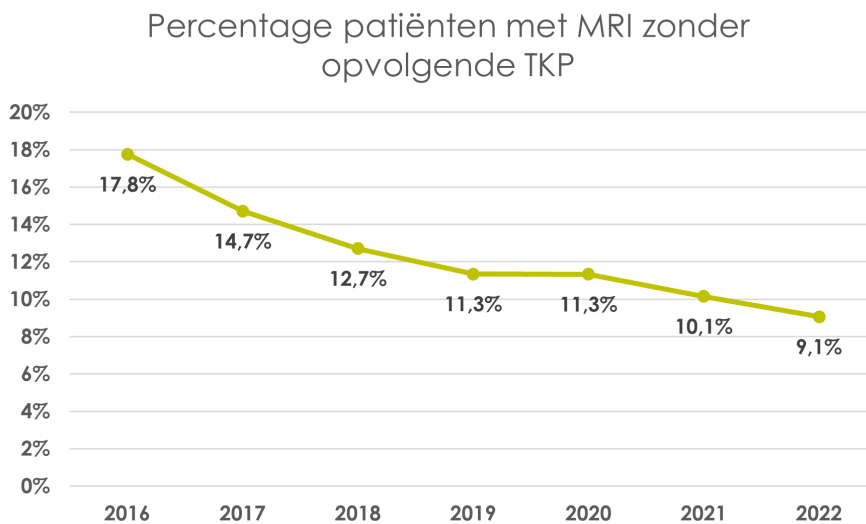

de UDD *Het verminderen van niet-gepaste arthroscopieën en MRI's bij degeneratieve knieën bij patiënten van 50 jaar en ouder zonder slotklachten* op de [website van ZE&GG](#).

Het verminderen van arthroscopieën en MRI's door de jaren heen

MRI

Hieronder het percentage patiënten met een MRI in de periode 0 t/m 90 dagen na eerste polikliniekbezoek maar zonder opvolgende totale knieprothese in 2016 t/m 2022 landelijk.

Landelijk percentage patiënten met een MRI in de periode 0 t/m 90 dagen na eerste polikliniekbezoek maar zonder opvolgende totale knieprothese¹ (TKP) in 2016 t/m 2022.

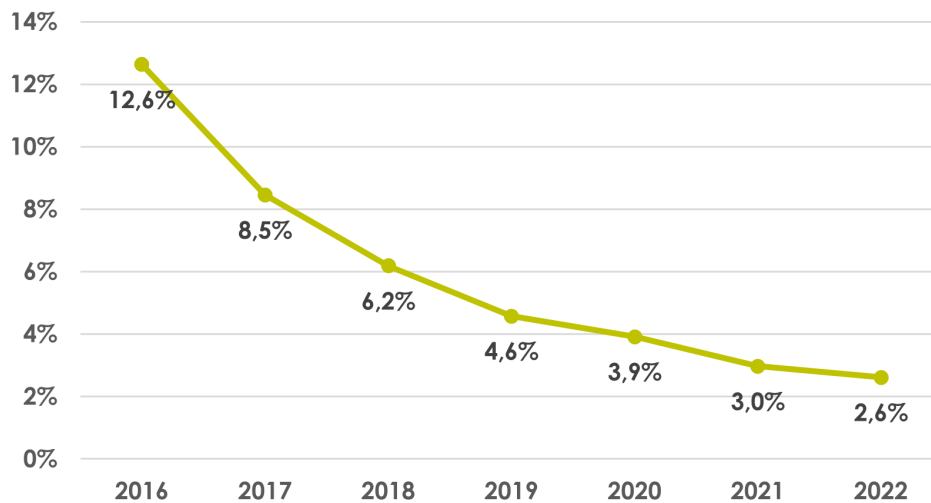
N.B. Voor 2019 zullen mogelijk iets minder patiënten worden uitgesloten o.b.v. een opvolgende TKP door het effect van de COVID-19 pandemie (het uitstellen van TKP operaties vanaf medio maart tot met name mei 2020), omdat we tot 182 dagen na de MRI zoeken naar een TKP.

Arthroscopie

Hieronder het percentage patiënten met een arthroscopie na eerste polikliniekbezoek in 2016 t/m 2022 landelijk.

¹ Voor 2022 worden wat meer TKPs gevonden in de periode 6 t/m 12 maanden na de MRI dan in de pre-COVID19 jaren 2016, 2017 en 2018. Zie ook de opmerking onderaan p.14. Voor deze indicator is nu alleen rekening gehouden met TKP operaties in de eerste 6 maanden na de MRI.

Percentage patiënten met artroscopie na eerste polikliniekbezoek

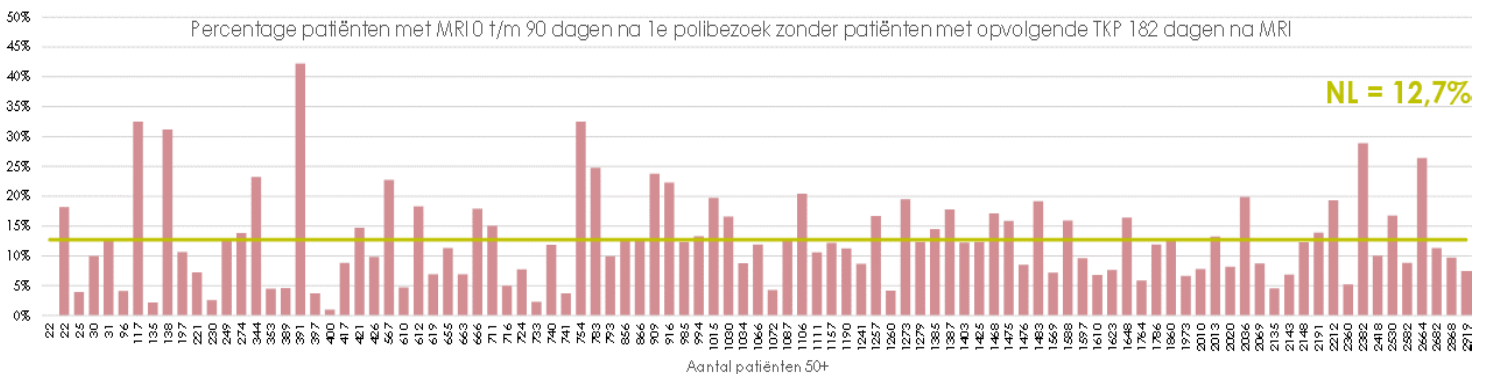
Landelijk percentage patiënten met een artroscopie na eerste polikliniekbezoek in 2016 t/m 2022.

Praktijkvariatie en implementatiegraad zorgaanbieder artroscopieën, MRI's en röntgen

Om geen enkel effect van de COVID-19 pandemie in de grafieken voor de nulmeting te hebben is het jaar 2018 genomen.

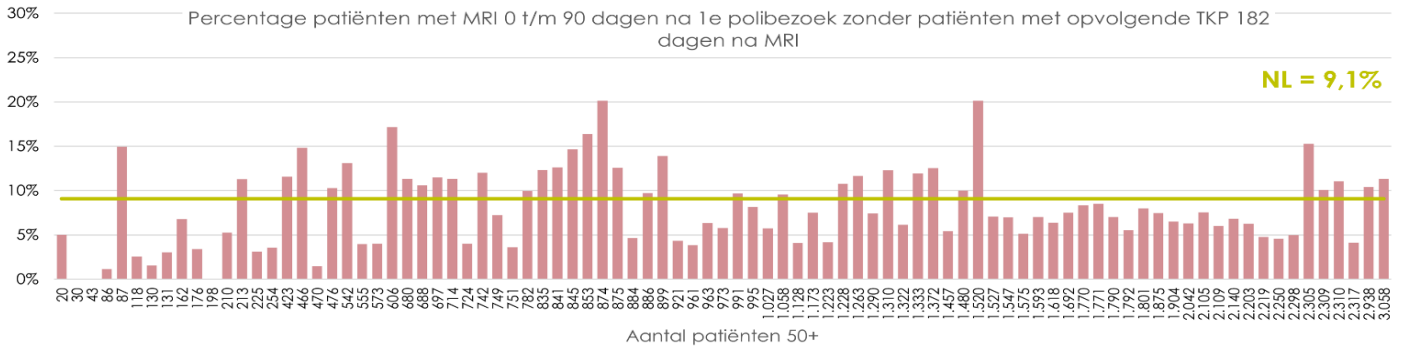
MRI

Hieronder twee grafieken die per zorgaanbieder het percentage MRI's laten zien in een specifiek jaar.

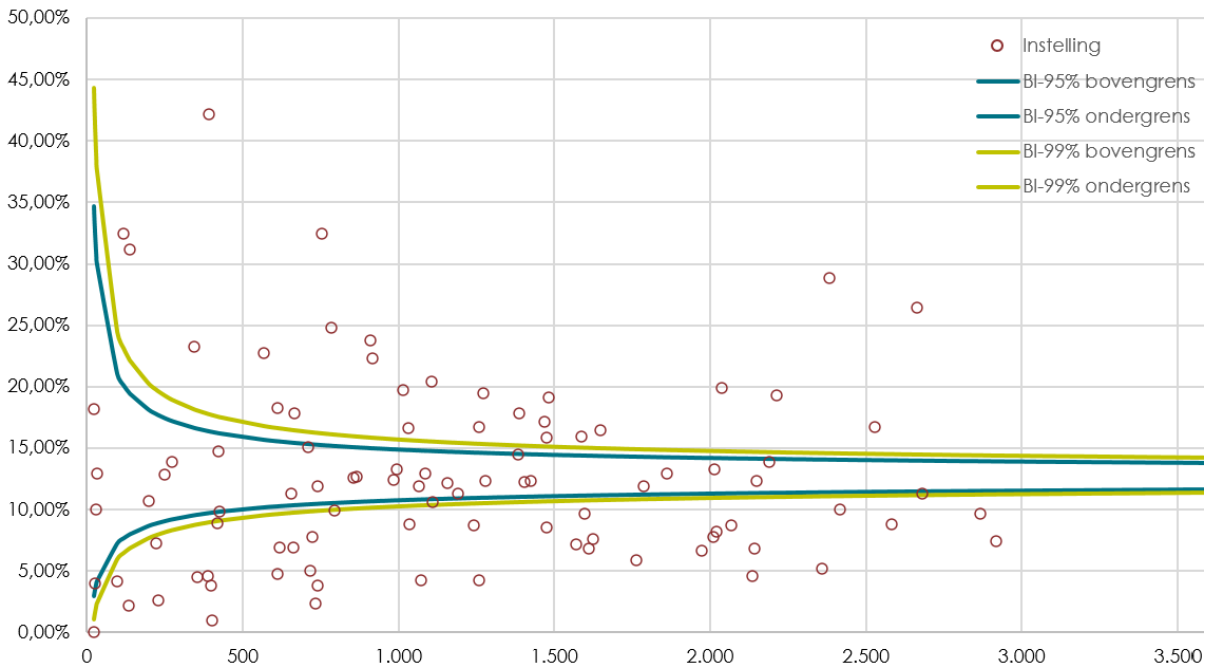
N.B. De grafiek is exclusief de instellingen met <20 patiënten en > 3000 patiënten.

Percentage patiënten met een MRI in de periode 0 t/m 90 dagen na eerste polikliniekbezoek maar zonder opvolgende totale knieprothese (TKP) in 2018 per instelling. De nummers op de horizontale as geven het aantal patiënten van 50+ aan met degeneratieve knieklachten.

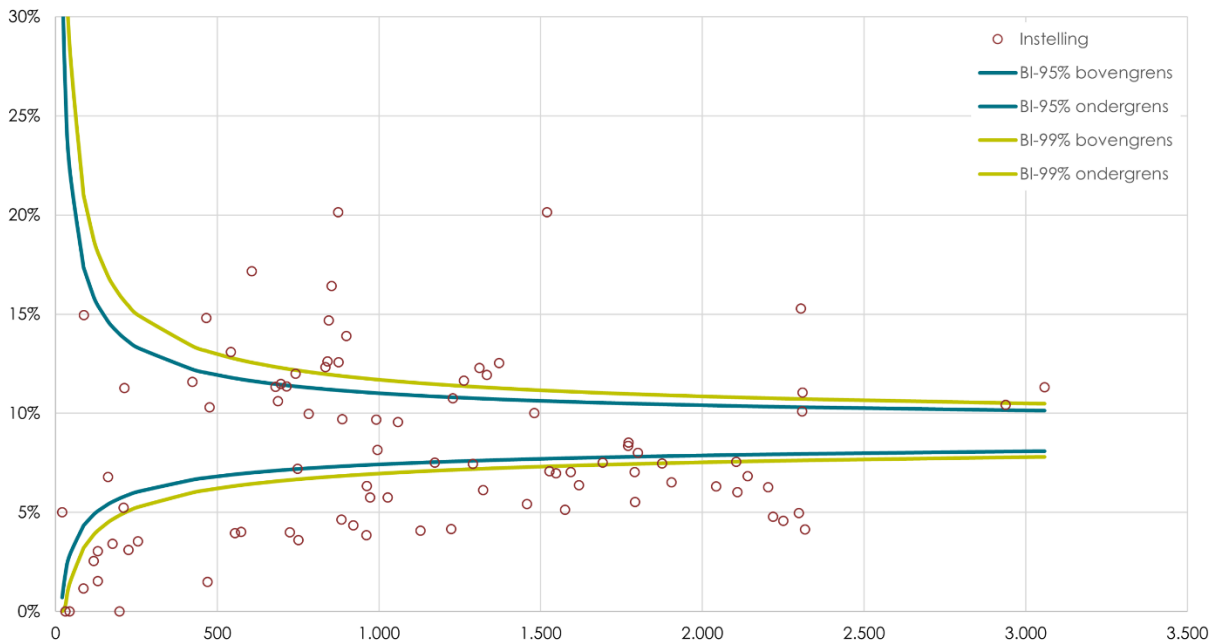
N.B. De grafiek is exclusief de instellingen met <20 patiënten en >3500 patiënten.

Percentage patiënten met een MRI in de periode 0 t/m 90 dagen na eerste polikliniekbezoek maar zonder opvolgende totale knieprothese² (TKP) in 2022 per instelling. De nummers op de horizontale as geven het aantal patiënten van 50+ aan met degeneratieve knieklachten.

Percentage patiënten met een MRI in de periode 0 t/m 90 dagen na eerste polikliniekbezoek in 2018 per instelling maar zonder opvolgende totale knieprothese (TKP). Funnelplot met 95%- en 99%-betrouwbaarheidsinterval. De horizontale as geeft het aantal patiënten van 50+ aan met degeneratieve knieklachten.

² Voor 2022 worden wat meer TKPs gevonden in de periode 6 t/m 12 maanden na de MRI dan in de pre-COVID19 jaren 2016, 2017 en 2018. Zie ook de opmerking onderaan p.14. Voor deze indicator is nu alleen rekening gehouden met TKP operaties in de eerste 6 maanden na de MRI.

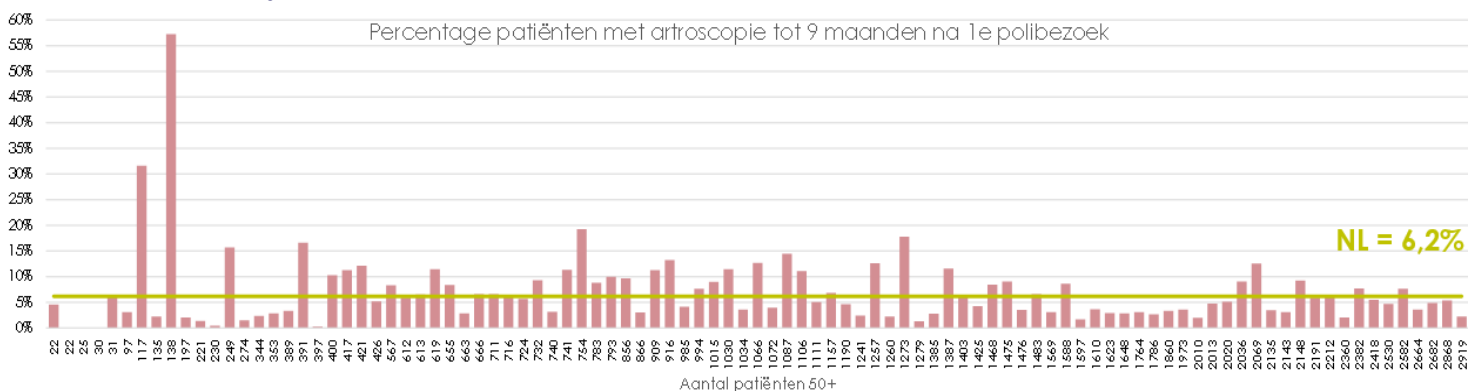

N.B. De grafiek is exclusief de instellingen met <20 patiënten en >3500 patiënten.

Percentage patiënten met een MRI in de periode 0 t/m 90 dagen na eerste polikliniekbezoek maar zonder opvolgende totale knieprothese³ (TKP) in 2022 per instelling. Funnelplot met 95%- en 99%-betrouwbaarheidsinterval. De horizontale as geeft het aantal patiënten van 50+ aan met degeneratieve knieklachten.

Arthroscopie

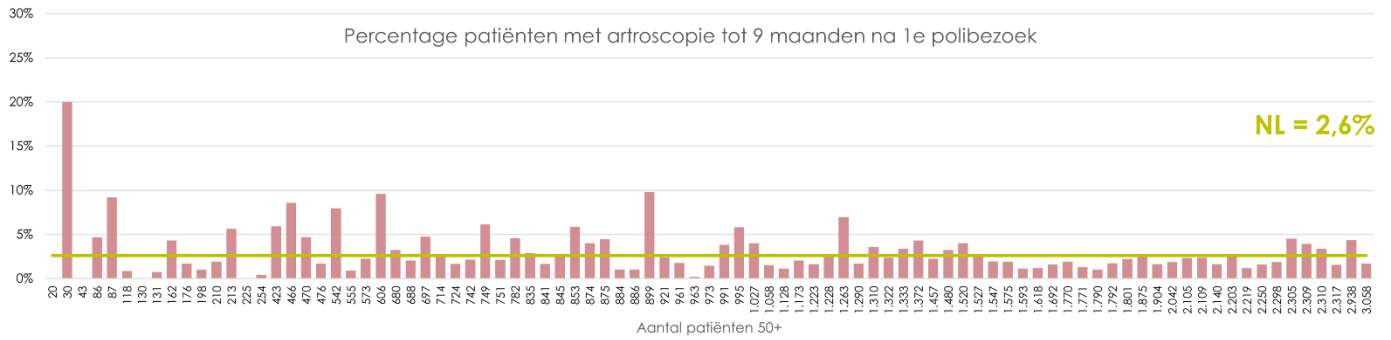
Hieronder twee grafieken die per zorgaanbieder het percentage arthroscopieën laten zien in een specifiek jaar.

N.B. De grafiek is exclusief de instellingen met <20 patiënten en > 3000 patiënten.

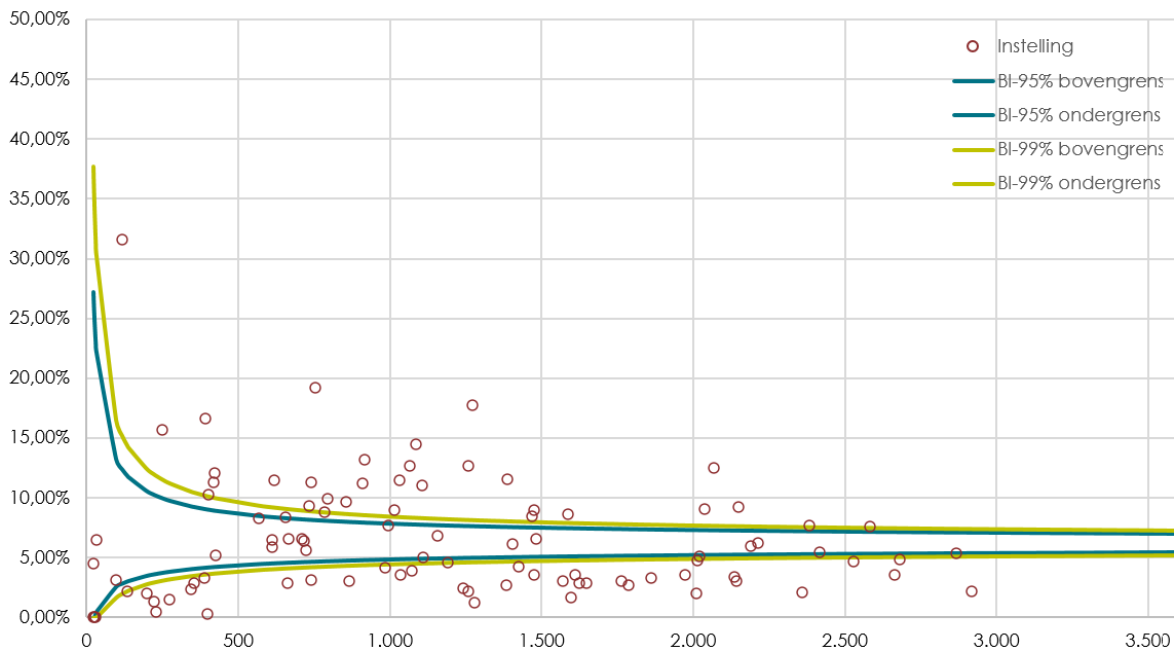
Percentage patiënten met artroscopie na eerste polikliniekbezoek in 2018 per instelling. De nummers op de horizontale as geeft het aantal patiënten van 50+ aan met degeneratieve knieklachten.

³ Voor 2022 worden wat meer TKPs gevonden in de periode 6 t/m 12 maanden na de MRI dan in de pre-COVID19 jaren 2016, 2017 en 2018. Zie ook de opmerking onderaan p.14. Voor deze indicator is nu alleen rekening gehouden met TKP operaties in de eerste 6 maanden na de MRI.

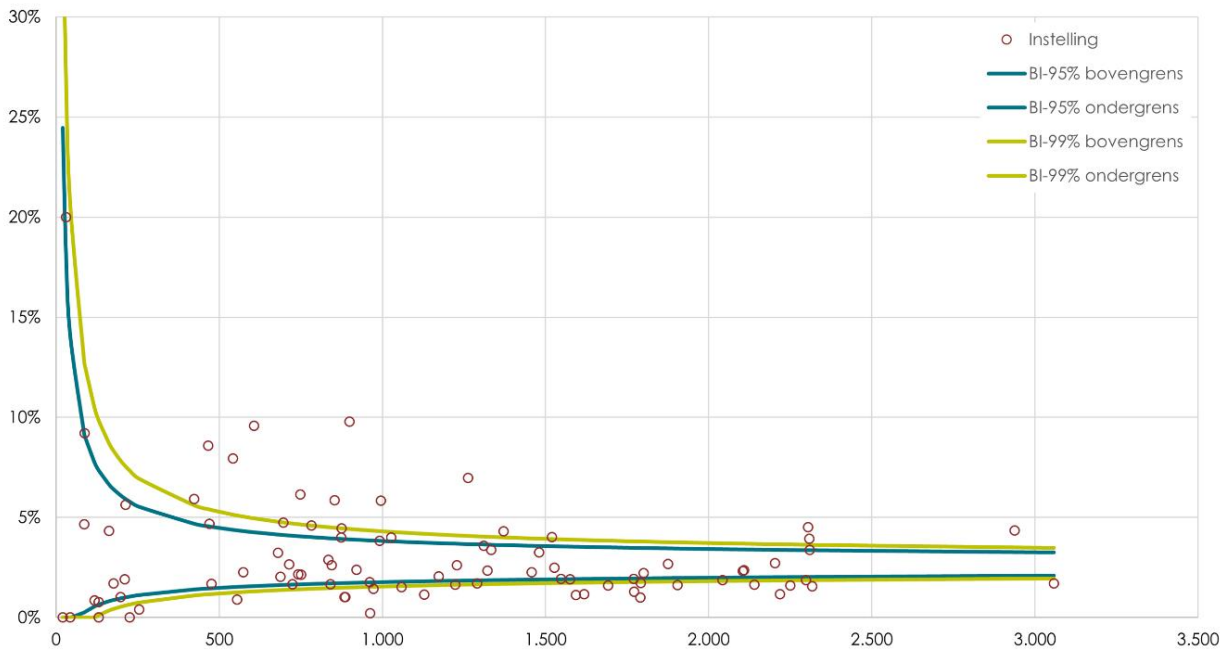
N.B. De grafiek is exclusief de instellingen met <20 patiënten en >3500 patiënten.

Percentage patiënten met artroscoopie na eerste polikliniekbezoek in 2022 per instelling. De nummers op de horizontale as geven het aantal patiënten van 50+ aan met degeneratieve knieklachten.

De funnelplot is exclusief de instellingen met <20 patiënten en > 3000 patiënten.

Percentage patiënten met artroscoopie na eerste polikliniekbezoek in 2018 per instelling. De horizontale as geeft het aantal patiënten van 50+ aan met degeneratieve knieklachten.

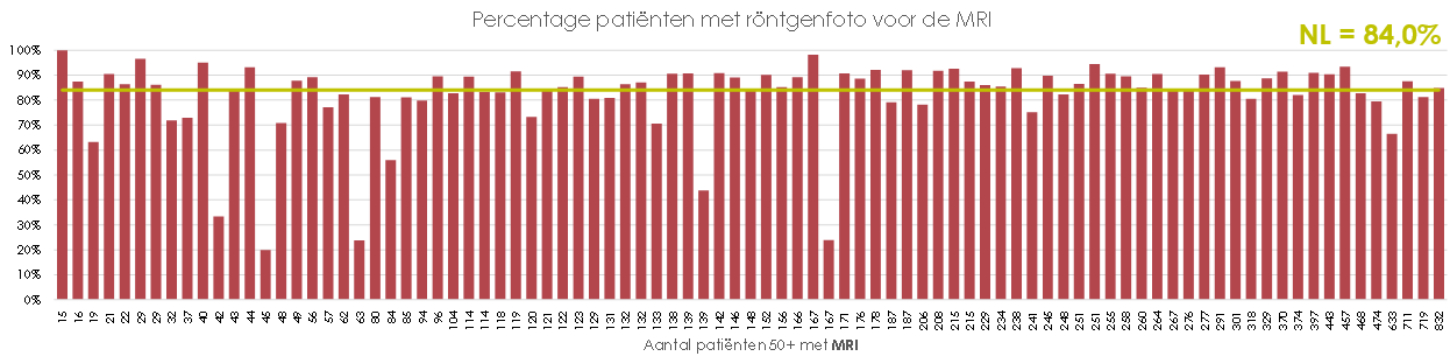
N.B. De grafiek is exclusief de instellingen met <20 patiënten en >3500 patiënten.

Percentage patiënten met artroscopie na eerste polikliniekbezoek in 2022 per instelling. Funnelplot met 95%- en 99%- betrouwbaarheidsinterval. De horizontale as geeft het aantal patiënten van 50+ aan met degeneratieve knieklachten.

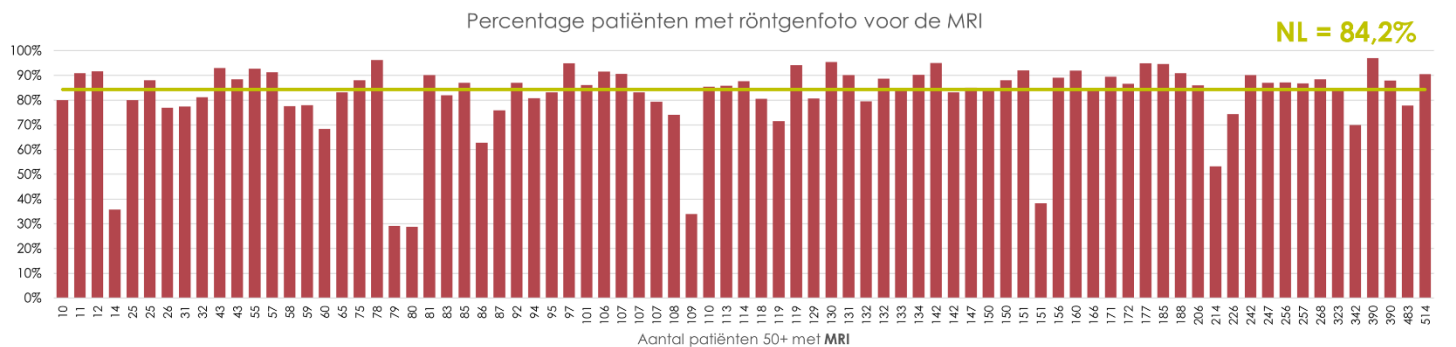
Röntgen

Hieronder twee grafieken die per zorgaanbieder het percentage patiënten met een röntgen voorafgaand aan de MRI laten zien in een specifiek jaar.

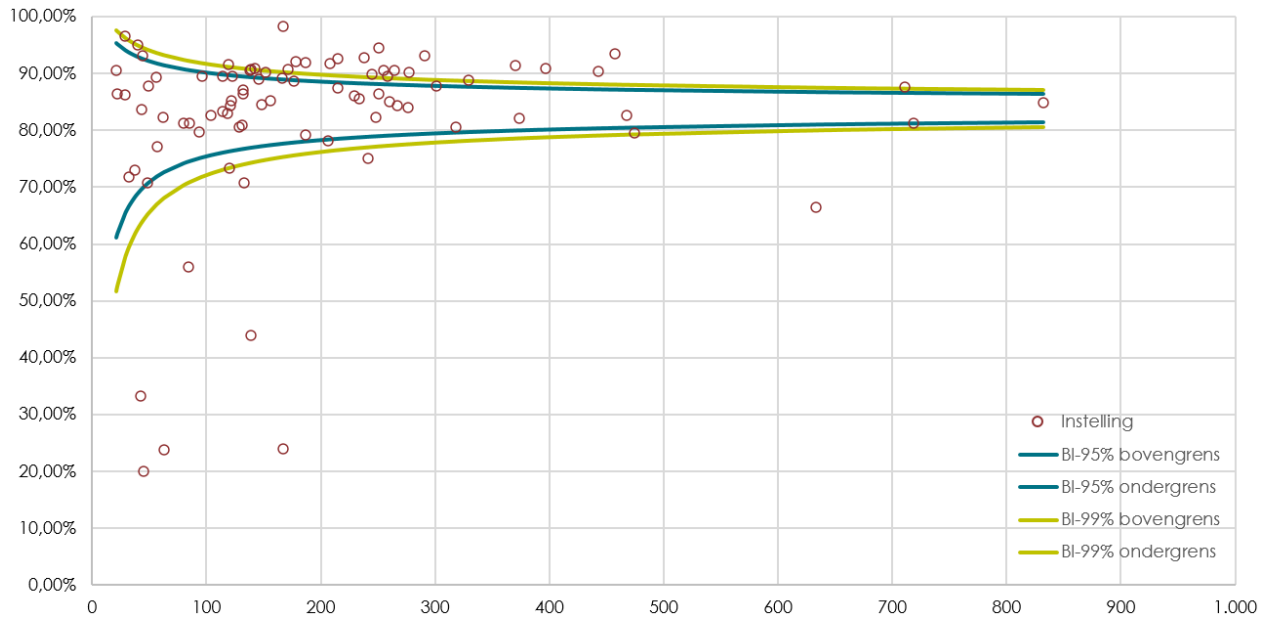
N.B. De grafiek is exclusief de 12 instellingen met <10 patiënten met MRI.

Percentage patiënten met een röntgenfoto voorafgaand aan de MRI in 2018 per instelling. De nummers op de horizontale as geven het aantal patiënten van 50+ aan met degeneratieve knieklachten met een MRI.

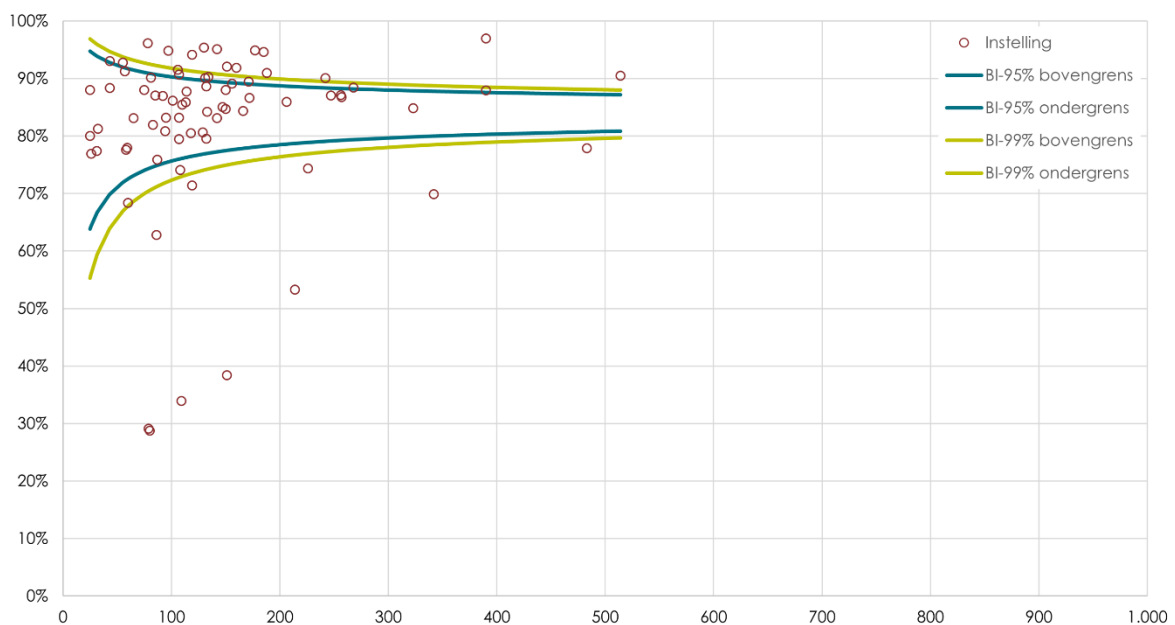
N.B. De grafiek is exclusief de instellingen met <10 patiënten met een MRI en >1000 patiënten met een MRI.

Percentage patiënten met een röntgenfoto voorafgaand aan de MRI in 2022 per instelling. De nummers op de horizontale as geven het aantal patiënten van 50+ aan met degeneratieve knieklachten met een MRI.

De funnelplot is exclusief de instellingen met <20 patiënten.

Percentage patiënten met een röntgenfoto voorafgaand aan de MRI in 2018 per instelling. Funnelplot met 95%- en 99%- betrouwbaarheidsinterval. De horizontale as geeft het aantal patiënten van 50+ aan met degeneratieve knieklachten.

N.B. De grafiek is exclusief de instellingen met <20 patiënten met MRI en >1000 patiënten met MRI.

Percentage patiënten met een röntgenfoto voorafgaand aan de MRI in 2022 per instelling. Funnelplot met 95%- en 99%- betrouwbaarheidsinterval. De horizontale as geeft het aantal patiënten van 50+ aan met degeneratieve knieklachten met een MRI.

Voor meer informatie zie de UDD *Het verminderen van niet-gepaste artroscopieën en MRI's bij degeneratieve knieën bij patiënten van 50 jaar en ouder zonder slotklachten* op de [website van ZE&GG](#).

Gemaakte afspraken tussen alle partijen

De uitkomsten uit de landelijke monitor en de Uniforme Data Definitie zijn besproken met de Nederlandse Orthopaedische Vereniging (NOV) en de zorgverzekeraars en daarna geaccordeerd door de Werkorganisatie van ZE&GG. Zij hebben na uitgebreid overleg gezamenlijk geconstateerd dat er nog ruimte is voor verdere verbetering. Daarom zijn de onderstaande afspraken gemaakt:

1. ZE&GG verspreidt de UDD en zorgt dat zorgaanbieders op de hoogte zijn van hun eigen implementatiegraad en dat zorgverzekeraars en de NOV op de hoogte zijn van de implementatiegraad van alle zorgaanbieders.
2. Bij het uitbrengen van de UDD geeft ZE&GG aan dat de NOV contact opneemt met een aantal outliers.
3. De NOV neemt contact op met outliers en bespreekt met de betreffende vakgroep de lokale situatie en indien van toepassing wordt onderzocht welke stappen genomen kunnen worden om de implementatie te verbeteren.
4. Zorgverzekeraars zorgen dat hun achterban de spiegelinformatie op basis van deze UDD gebruiken en worden geïnformeerd over eventuele nieuwe inzichten uit stap 3.
5. Zorgaanbieders, de NOV en zorgverzekeraars analyseren elk jaar de voortgang

Doel van deze afspraken is om het aantal MRI's en artroscopieën verder te verminderen en de praktijkvariatie te verkleinen.